

ด่วนที่สุด

ที่ สผ (สปช) ๐๐๑๔/๕๗๖๐

๐๒๒๒๘

๕๐ กค ๕๘

๑๕.๐๙

สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง ระบบพลังงาน

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส16821 สป๑

วันที่ : ๕16850/58 13 กค ๕๘

วันที่ : 21 ส.ค. 58 เวลา : 15:22

ด้วยในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๐/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาและเห็นชอบให้เสนอรายงาน เรื่อง ระบบพลังงาน ต่อคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง ผลการพิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง ระบบพลังงาน มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องปฏิรูป

๑) จากการที่ประเทศไทยมีสถานะเป็นประเทศผู้นำเข้าพลังงานสุทธิ เพื่อการผลิตไฟฟ้า และใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และโดยที่น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นยุทธปัจจัยสำคัญต่อความมั่นคงของชาติและจำเป็นสำหรับความเป็นอยู่ของประชาชน ใช้ในการให้บริการสาธารณะ และเป็นองค์ประกอบสำคัญของการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน รัฐบาลทุกยุคสมัยจึงได้ยึดนโยบายให้มีการจัดหาพลังงานทุกประเภท (ไฟฟ้า ก๊าซธรรมชาติ และน้ำมันเชื้อเพลิง) ให้เพียงพอกับความต้องการ และให้มีการรักษาเสถียรภาพระดับราคาพลังงานในประเทศ ดังนั้นนโยบายด้านพลังงานของประเทศจึงเป็นการกำหนดโดยรัฐบาลและบริหารราชการระดับสูง โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนค่อนข้างน้อย ประกอบกับภาคการเมืองก็ได้ใช้นโยบายประชานิยมที่มุ่งแต่การอุดหนุนราคาพลังงาน ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาระบบพลังงานให้มีความต่อเนื่องได้อย่างยั่งยืน กระทบต่อประสิทธิภาพและความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ นอกจากนี้การที่ภาครัฐได้กำกับควบคุมกิจการพลังงานในเกือบทุกระดับก็ไม่อำนวยความสะดวกแข่งขันของผู้ประกอบการได้อย่างเสรี จึงต้องมีการปฏิรูปให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การติดตามและกำกับการดำเนินนโยบายของภาครัฐ และการส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันของผู้ประกอบการทุกระดับอย่างเหมาะสม

๒) จากการที่สังคมมีความรู้ความเข้าใจด้านพลังงานที่แตกต่างกันได้เป็นอุปสรรคสำคัญให้การดำเนินนโยบายด้านพลังงานไม่มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานได้เต็มที่ตามศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าทำได้ยากและไม่สามารถกระจายประเภทเชื้อเพลิง (เช่น ถ่านหิน และนิวเคลียร์) เพื่อการผลิตไฟฟ้าได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างครอบคลุมและทั่วถึง ได้ส่งผลต่อความไม่เชื่อมั่นในนโยบายด้านพลังงานของภาครัฐและในข้อมูลด้านพลังงานที่เผยแพร่โดยหน่วยงานของรัฐ จนเป็นข้อก้ำกัต่อการดำเนินนโยบายของภาครัฐในสังคมหมู่กว้าง ดังนั้น จึงต้องมีการปฏิรูปให้มีการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการด้านพลังงานของประเทศจากทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และผู้ประกอบการเอกชน อย่างเป็นระบบ โดยหน่วยงานกลางที่เป็นอิสระและมีขีดความสามารถในการวิเคราะห์ พยากรณ์ และจัดทำข้อเสนอทางเลือกต่าง ๆ ให้แก่ทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

๓) จากการที่ประเทศไทยยังคงมีความต้องการใช้พลังงานเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณสำรองปิโตรเลียมและปริมาณการผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันจากแหล่งในประเทศมีแนวโน้มลดลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ประเทศไทยต้องนำเข้าพลังงานชนิดต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ดังนั้น จึงต้องมีการปฏิรูปด้านพลังงานเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าด้วยการส่งเสริมให้มีการผลิตและจำหน่ายพลังงานทดแทนจากทุกภาคส่วน (โดยเฉพาะจากภาคประชาชนและชุมชน) อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในการประหยัดและอนุรักษ์พลังงาน

๒. สิ่งที่ประชาชนจะได้รับหรือความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูป

การปฏิรูปพลังงานตามวิสัยทัศน์ระบบพลังงานไทยเพื่อให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และเชื่อมโยงกับทุกภาคส่วนของสังคม ภายใต้หลักการของความมั่นคงด้วยการมีพลังงานหลากหลาย ไม่ขาดแคลน มั่นคงด้วยการมีพลังงานพอเพียง ในราคาที่เป็นธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประชาชนร่วมเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายพลังงาน และยังยืนด้วยการมีระบบพลังงานที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม โปร่งใส น่าเชื่อถือ และรักษาสิ่งแวดล้อม

สิ่งที่ประชาชนจะได้รับจากการปฏิรูประบบพลังงานของไทยตามวิสัยทัศน์ดังกล่าว คือ การมีพลังงานที่มีคุณภาพ หลากหลาย เพียงพอต่อความต้องการ ในราคาที่เป็นธรรม ด้วยระบบกิจการด้านพลังงานที่มีประสิทธิภาพ มีการแข่งขันที่เสรี โปร่งใส และน่าเชื่อถือ ด้วยระดับต้นทุนที่เทียบเคียงได้ในตลาดสากลและตรวจสอบได้ โดยที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดนโยบาย และการติดตาม และกำกับการดำเนินการตามนโยบายอย่างเหมาะสม และที่ประชาชนและชุมชนมีบทบาทในกิจการพลังงานด้วยการเป็นผู้ผลิตพลังงานทดแทนและเชื้อเพลิงชีวภาพเพื่อใช้เองและสามารถขายส่วนที่เหลือได้ในราคาที่เป็นธรรม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศมีความเสมอภาค และมีการอนุรักษ์พลังงานและรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

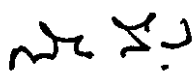
ทั้งนี้กฎเกณฑ์สำคัญที่จะทำให้การปฏิรูประบบพลังงานตามแนวทางดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนได้เต็มศักยภาพ คือ การมีการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการด้านพลังงานของประเทศจากทุกหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ และผู้ประกอบการเอกชน อย่างเป็นระบบ โดยหน่วยงานกลางที่เป็นอิสระและมีขีดความสามารถในการวิเคราะห์ พยากรณ์ และจัดทำข้อเสนอทางเลือกต่างๆ ให้แก่ทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

๓. กรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในการปฏิรูปในแต่ละประเด็น หรือขั้นตอนการดำเนินการ

กรอบระยะเวลาของการปฏิรูประบบพลังงานได้เสนอเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะแรกดำเนินการได้ทันที และระยะต่อเนื่อง ภายในเวลา ๑ - ๓ ปี

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเทียนฉาย กีระนันท์)

ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๘